

Odročení jednání

Důležitým důvodem, pro který účastník může požádat o odročení jednání je tedy třeba ve smyslu ustanovení § 101 odst. 2, věty druhá o.s.ř. považovat jak takovou okolnost (událost), která účastníku objektivně (nezávisle na jeho vůli) zabrání zúčastnit se jednání (například zdravotní indispozice, účast u jiného jednání, či služební cesta), tak i okolnost účastníkem případně způsobenou nebo jinak zaviněnou, jestliže ji lze považovat - zejména za přihlídnutí ke všem okolnostem případu a k poměrům účastníka - za důležitou.

Důležitým důvodem, pro který účastník může požádat o odročení jednání je tedy třeba ve smyslu ustanovení § 101 odst. 2, věty druhá o.s.ř. považovat jak takovou okolnost (událost), která účastníku objektivně (nezávisle na jeho vůli) zabrání zúčastnit se jednání (například zdravotní indispozice, účast u jiného jednání, či služební cesta), tak i okolnost účastníkem případně způsobenou nebo jinak zaviněnou, jestliže ji lze považovat - zejména za přihlídnutí ke všem okolnostem případu a k poměrům účastníka - za důležitou.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 1302/2001, ze dne 14.5.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce I. A. V., proti žalované S. p. š. d., zastoupené advokátem, o opravu potvrzení o zaměstnání, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 16 C 375/93, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. října 2000 č.j. 13 Co 281/2000-54, tak, že rozsudek městského soudu se zrušuje a věc se vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobce se domáhal (žalobou změněnou se souhlasem soudu prvního stupně), aby byla žalované uložena povinnost vydat žalobci posudek o pracovní činnosti a „opravit žalobci údaje v zápočtovém listě tak, že den skončení pracovního poměru je 30.6.1993 z důvodu uplynutí sjednané pracovní smlouvy“. Žalobu odůvodnil tím, že u žalované pracoval na základě pracovní smlouvy uzavřené na dobu určitou od 1.9.1992 do 30.6.1993 jako učitel a že mu žalovaná poté, co s ním dne 13.11.1992 okamžitě zrušila pracovní poměr, nevydala posudek o pracovní činnosti. Vzhledem k neplatnosti tohoto rozvázání pracovního poměru žalobce požadoval rovněž opravu potvrzení o zaměstnání (zápočtového listu) „v souladu s rozhodnutím soudu pod č.j. 19 C 499/92“.

Obvodní soud pro Prahu 1 (poté, co žalobce vzal zpět žalobu o vydání posudku o pracovní činnosti) rozsudkem ze dne 22.5.1997 č.j. 16 C 375/93-30 zastavil řízení o uložení povinnosti žalované vydat žalobci posudek o pracovní činnosti, zamítl žalobu o uložení povinnosti žalované „opravit údaje v zápočtovém listě jak v žalobě uvedeno“ a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že uplatněný nárok na opravu potvrzení o

zaměstnání není důvodný, neboť žalobce žalované nepředložil originál tohoto dokumentu a „tímto přístupem znemožnil žalované její plnění“.

K odvolání žalobce Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 4.10.2000 č.j. 13 Co 281/2000-54 rozhodl o nepřipuštění změny žaloby, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích o zamítnutí žaloby o opravu potvrzení o zaměstnání a o nákladech řízení a žalobci uložil zaplatit žalované na nákladech odvolacího řízení 2.150,- Kč k rukám JUDr. J. S. Odvolací soud vycházejí ze znění žalobního petitu, podle kterého žalobce vázal povinnost žalované „opravit údaje v zápočtovém listě“ na předložení původního „zápočtového listu“, stejně jako soud prvního stupně dovodil, že sám žalobce tím, že tuto listinu žalované nepředložil, znemožnil žalované splnění požadované povinnosti.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podle žalobce dovolání „dle § 237 písm. f) o.s.ř.“. Namítal, že odvolací soud dne 4.10.2000 věc projednal a rozhodl o ní „v rozporu s ustanovením § 101 odst. 2 o.s.ř.“ v nepřítomnosti žalobce, ačkoli žalobce svou neúčast na jednání řádně a včas omluvil, neboť byl po urologickém chirurgickém zákroku, nemohl chodit a neměl ani od lékaře povoleny vycházky. Podání obsahující kromě omluvy i sdělení, že se změnil název žalované, doručila do podatelny Městského soudu v Praze manželka žalobce osobně dne 3.10.2000. Žalobce navrhl, aby dovolací soud napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby mu věc vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) věc projednal podle Občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2000 – dále jen „o.s.ř.“ (srov. Část dvanáctou, Hlavu I, bod č. 17 zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání bylo podáno proti pravomocnému rozhodnutí odvolacího soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1 o.s.ř.), přezkoumal napadený rozsudek bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1, věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Dovolání je přípustné proti rozhodnutí odvolacího soudu (s výjimkou rozsudků, kterými bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že zde není), jestliže trpí vadami uvedenými v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř. Přípustnost dovolání z hlediska tohoto ustanovení není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že rozhodnutí odvolacího soudu je postiženo některou z vad uvedených v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř.; přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu vadou uvedenou v tomto ustanovení skutečně trpí.

Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř. je dovolání přípustné proti rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem.

Odnětím možnosti jednat před soudem [§ 237 odst.1 písm. f) o.s.ř.] se rozumí postup soudu, jímž znemožnil účastníku řízení realizaci procesních práv, která mu občanský soudní řád dává. O vadu ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm.f) o.s.ř. jde přitom jen tehdy, jestliže šlo o postup nesprávný (uvažováno z hlediska zachování postupu soudu určeného zákonem nebo dalšími obecně závaznými právními předpisy) a jestliže se postup soudu projevil v průběhu řízení a nikoliv také při rozhodování. Pro přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř. není rozhodující, zda byla účastníku řízení odňata možnost jednat před soudem v odvolacím řízení nebo v řízení před soudem

prvního stupně.

K procesním právům účastníka náleží mimo jiné právo, aby věc byla projednána a rozhodnuta v účastníkově přítomnosti (srov. Článek 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). To na druhé straně neznamená, že by soud nemohl jednat a rozhodnout bez jeho přítomnosti; účastníku je však vždy povinen takovou možnost poskytnout. Ustanovení § 115 o.s.ř. soudu ukládá, aby, nestanoví-li zákon jinak, nařídil k projednání věci jednání, k němuž předvolá účastníky a všechny, jejichž přítomnosti je třeba, přičemž předvolání musí být účastníkům doručeno tak, aby měli dostatek času k přípravě.

Práva zúčastnit se soudem nařízeného jednání však účastník nemusí využít; byl-li k jednání řádně předvolán a soud mu neuložil, aby se k jednání dostavil, závisí jen na jeho úvaze, zda svého práva také využije a jednání u soudu se zúčastní. Hodlá-li účastník svého práva využít, avšak v účasti při jednání mu brání důležitý důvod, může požádat o odročení jednání; soud je povinen, jde-li skutečně o důležitý důvod, jeho žádosti vyhovět. Ustanovení § 101 odst. 2 o.s.ř., jež platí i pro odvolací řízení (§ 211 o.s.ř.), v návaznosti na tyto zásady soudu ukládá, aby pokračoval v řízení, i když jsou účastníci nečinní. Nedostaví-li se řádně předvolaný účastník k jednání ani nepožádal z důležitého důvodu o odročení, může soud věc projednat v nepřítomnosti takového účastníka; přihlédně přitom k obsahu spisu a dosud provedeným důkazům. Jde proto o odnětí možnosti jednat před soudem tehdy, jestliže soud věc projednal a rozhodl v rozporu s ustanovením § 101 odst. 2 o.s.ř. v nepřítomnosti účastníka, tedy jestliže věc projednal a rozhodl, ačkoliv účastník z důležitého důvodu požádal o odročení jednání.

Z uvedeného vyplývá, že po účastníku, který se hodlá k jednání soudu včas dostavit, nelze spravedlivě požadovat, aby nesl ustanovením § 101 odst. 2, věty druhá o.s.ř. předpokládané následky, jestliže nastane překážka nebo jiná okolnost, která mu zabrání se jednání zúčastnit. Tato překážka nebo jiná okolnost však musí představovat „důležitý důvod“; příčina toho, proč se účastník nemůže zúčastnit jednání a žádá o jeho odročení, se tedy musí s ohledem na její povahu vyznačovat nepředvídatelností, závažností, rozsahem nebo z jiných důvodů aspektem ospravedlnitelnosti (toho, co lze v dané situaci za důležitý důvod považovat). Důležitým důvodem jsou nejen události mající objektivní povahu, ale i okolnosti účastníkem způsobené, či jinak zaviněné, jestliže je lze v dané situaci považovat za důležité (za důvod odůvodňující odročení jednání). Za důležitý důvod, pro který účastník může požádat o odročení jednání je tedy třeba ve smyslu ustanovení § 101 odst. 2, věty druhá o.s.ř. považovat jak takovou okolnost (událost), která účastníku objektivně (nezávisle na jeho vůli) zabrání zúčastnit se jednání (například zdravotní indispozice, účast u jiného jednání, či služební cesta), tak i okolnost účastníkem případně způsobenou nebo jinak zaviněnou, jestliže ji lze považovat - zejména za přihlídnutí ke všem okolnostem případu a k poměrům účastníka - za důležitou.

V projednávané věci z obsahu spisu vyplývá, že odvolací soud nařídil odvolací jednání na den 4.10.2000 a že předvolání k tomuto jednání bylo žalobci doručeno dne 7.9.2000 (§ 46 odst. 2 o.s.ř.). Písemným podáním ze dne 27.9.2000, podle podacího razítka došlým odvolacímu soudu dne 3.10.2000, žalobce omluvil svou nepřítomnost na tomto jednání a požádal o jeho odročení „z důvodu pracovní neschopnosti po lehčím chirurgickém zákroku“ s tím, že „v případě nutnosti doloží lékařské potvrzení“. Odvolací soud dne 4.10.2000 - jak vyplývá z protokolu o jednání - po konstatování, že „žalobce se nedostavil, obeslání je vykázáno - písemně omluven“ bez bližšího odůvodnění vyhlásil usnesení, že jednání proběhne v nepřítomnosti žalobce; při něm pak odvolací soud rozhodl o věci samé.

Ani obsah spisu ani odůvodnění napadeného rozhodnutí však neskýtají oporu pro závěr, že podmínky, za kterých mohl odvolací soud jednat v nepřítomnosti žalobce, byly splněny. Chtěl-li odvolací soud v souladu s ustanovením § 101 odst. 2 os.ř. přes omluvu žalobce a přes jeho žádost o odročení jednání ve věci jednat, musel učinit závěr o možnosti jednat (tudíž o neexistenci „důležitého důvodu“ pro odročení jednání) již na základě okolností známých mu v okamžiku, kdy rozhodoval o tom, zda jednat bude či nebude. Údaje, jimiž žalobce odůvodnil svou žádost o odročení jednání a které - jak vyplývá z protokolu o jednání ze dne 4.10.2000 - byly odvolacímu soudu v době rozhodování o této žádosti známy, přitom nepochybně představovaly důležitý důvod, pro který bylo nutné jednání před odvolacím soudem, nařizené na den 4.10.2000, odročit. Jestliže tak odvolací soud neučinil, naložil-li s podáním žalobce ze dne 27.9.2000 jako s pouhou písemnou omluvou, ačkoliv šlo současně (a zejména) o žádost o odročení jednání, a za shora popsané situace věc projednal a rozhodl, odňal svým postupem žalobci možnost jednat před soudem a řízení tak zatížil vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není správný. Nejvyšší soud České republiky jej proto podle ustanovení § 243b odst. 1, část věty za středníkem o.s.ř. zrušil a věc vrátil Městskému soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, věta druhá o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)